

การตรวจสอบความเกี่ยงตรงเชิงโครงสร้าง ของแรงจูงใจภายใน : ปัจจัยที่สัมพันธ์กับแรงจูงใจภายใน

ผศ.ดร. อรพินทร์ ชูชุม *
ศศ.อัจฉรา สุขารมณ์ *

Abstract

The purpose of this study was to validate intrinsic motivation construct in terms of factors related to intrinsic motivation in learning context. The sample consisted of 567 7th (M.S.1) grade students from secondary schools under the Ministry of Education in the Bangkok Metropolis. The research findings showed that the empirical causal relationship of intrinsic motivation in learning context fitted with the theoretical framework of intrinsic motivation. Specifically, prior knowledge, parental motivation practices, and classroom climate had effects on intrinsic motivation, and effective learning behavior (i.e, self-regulation learning strategy, deep learning strategy, general problem-solving ability, problem-solving in inductive reasoning on numbers, and school achievement) was influenced by intrinsic motivation.

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะตรวจสอบความเกี่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแรงจูงใจภายในโดยศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับแรงจูงใจภายในในบริบทของการเรียนรู้ โดยศึกษากับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 567 คน ผลการวิจัยพบว่าความสัมพันธ์เชิง

เหตุผลของแรงจูงใจภายในในบริบทการเรียนรู้ ลดคล่องแคล่วของโครงสร้างทฤษฎีของแรงจูงใจภายใน โดยพื้นความรู้ ปัจจัยการเรียนรู้ และแรงจูงใจภายในส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิผลได้แก่ วิธีการเรียนรู้แบบจัดระบบตนเอง วิธีการเรียนรู้แบบลึกซึ้ง ความสามารถในการแก้ปัญหาทั่วไป ความสามารถในการแก้ปัญหาเชิงอุปมาณฑ์ ด้วยตัวเลข และผลลัพธ์ที่ทางการเรียน

* อาจารย์ประจำสถาบันวิจัยพุทธิกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในบริบทการเรียน นักทฤษฎีและนักวิจัยต่างศรีหันถึงความสำคัญของเรื่องแรงจูงใจภายในในการเรียน ทั้งนี้มีหลักฐานที่ประจักษ์ชัดว่าผู้เรียนที่มีแรงจูงใจภายในในการเรียนสูง เป็นผู้ที่กระตือรือร้น สนใจ ทุ่มเท ขยันและเพียรพยายามในการเรียน (Deci & Ryan, 1990 ; Haywood & Switzky, 1986) ตามความเข้าใจของคนโดยทั่วไปเห็นว่าแรงวัลภายนอกต่าง ๆ นิ่น ตลอดจน ภูมิเกณฑ์ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่มักจะใช้ในโรงเรียนและในบ้าน เป็นสิ่งจูงใจให้เกิดพฤติกรรมที่ต้องการ แต่จาก การศึกษาวิจัยหลายเรื่องพบว่า เมื่อนักเรียนได้รับแรงวัลภัย เช่น นิ่น ของขวัญ หรือสิ่งตอบแทน อื่น ๆ ในครัวเรือนกิจกรรมที่น่าสนใจ นักเรียนมีแนวโน้มที่สูญเสียความสนใจ และความเต็มใจในการทำงานหลังจากการวัดนั้นหมดสิ้นไป (Lepper, Greene, & Nisbett, 1973) และมีอิทธิพลทางลบเมื่อแรงวัลภัยที่จับต้องได้นั้นให้แก่บุคคลเพียงเพียงการทำงาน (Cameron & Pierce, 1994) นอกจากนี้ยังพบว่า แรงเสริมด้วยสิ่งของเป็นตัวพยากรณ์ทางลบในความสำคัญทางวิชาการของกลุ่มตัวอย่างนักเรียน มัธยมศึกษาในอเมริกา (D.M. McInerney, Roche, & V. McInerney, 1997)

นักทฤษฎีและนักการศึกษาในสมัยนี้จึงได้หันมาให้ความสนใจแรงจูงใจภายในเพิ่มมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากแรงจูงใจภายในสามารถใช้อธิบายพุทธิกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิผลโดยไม่ต้องพึงพาอาศัยปัจจัยภายนอก เช่น แรงวัลภัยนอกหรือข้อบังคับใด ๆ โดยที่แรงจูงใจภายในเน้นคุณลักษณะภายใน หรือกิจกรรม เช่น ความเพลิดเพลินที่ได้รับจากกระบวนการเรียนรู้ ความสนใจ ความอยากรู้ อยากรเหมือนกิจกรรมนั้น การเรียนรู้งานที่ยากและท้าทาย ความทุ่มเทผูกพันและรับผิดชอบในงานเป็นสิ่งผลักดันให้เกิดแรงจูงใจภายใน (A.E. Gottfried, Fleming, & A.W. Gottfried, 1994; Haywood & Switzky, 1986) และผลการวิจัยยังพบว่าแรงจูงใจภายในมีความล้มพ้นในทางบวกกับผลลัพธ์ทางการเรียน (Haywood & Switzky, 1986) นอกจากนี้แรงจูงใจภายในก่อให้เกิดพุทธิกรรมที่พึงปรารถนา เช่น ก่อให้เกิดความสนใจในการเรียนรู้ต่อไปโดยไม่ต้องอาศัยครู - อาจารย์ ข้อบังคับ หรือแรงวัลภัยนอก ความสามารถในการแก้ปัญหา และความคิดสร้างสรรค์ (อรพินทร์ ชูชน อัจฉรา สุขุมณ์ และ วิลาสลักษณ์ ชัววัลลี, 2542 ; Amabile, Hill, Hennessey, & Tighe, 1994) ความเข้าใจ

ในเนื้อเรื่อง (Choochom, 1994) และความคิดรวบยอดในการเรียน (Benware & Deci, 1984)

เนื่องจากแรงจูงใจภายในมีความสำคัญมาก ในบริบทการเรียนรู้ดังกล่าวข้างต้นแล้ว นักวิจัยจึงพยายามสนับสนุนให้ศึกษาว่าปัจจัยอะไรที่ส่งผลต่อแรงจูงใจภายในของบุคคล จากข้อสมมติของทฤษฎีการลิขิตด้วยตนเอง (self - determination theory) กล่าวว่าบริบททางสังคมที่สนับสนุนให้บุคคลมีความสามารถ มีความเกี่ยวข้องหรือมีความเป็นตัวของตัวเอง จะส่งผลให้บุคคลเกิดแรงจูงใจภายใน (Deci, Vallerand, Pelletier & Ryan, 1991) กล่าวคือ ตามแนวคิดทฤษฎีแรงจูงใจภายในเน้นเรื่อง กิจกรรมสถานการณ์และสภาพแวดล้อมมากกว่าเรื่องบุคลิกภาพที่ทำให้บุคคลนั้นเกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้หรือการทำงาน และจากการศึกษาวิจัยในต่างประเทศ งานวิจัยจะเป็นลักษณะศึกษาอิทธิพลโดยอิทธิพลหนึ่งแยกจากกัน อิทธิพลทางบ้านหรืออิทธิพลทางโรงเรียนอย่างใดอย่างหนึ่ง ที่ส่งผลต่อแรงจูงใจภายใน และพบผลที่สอดคล้องกันว่า สภาพแวดล้อมที่บิดามารดาหรือครูอาจารย์ส่งเสริมปัจจัยภายในงาน ส่งผลทางบวกต่อแรงจูงใจภายใน (A.E. Gottfried, Fleming & A.W. Gottfried, 1994) จากการศึกษายังพบว่าบรรณาการในการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเป็นตัว

ของตัวเอง มีความกระตือรือร้นในการเรียน มีส่วนเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจภายในมากกว่าบรรณาการในการเรียนรู้ที่เต็มไปด้วยการควบคุม (Deci & Ryan, 1990)

แต่อย่างไรก็ตามการศึกษาแรงจูงใจภายในในบริบทการเรียนรู้ของประเทศไทยยังมีการศึกษาน้อยมาก ดังนั้นเพื่อเป็นการขยายองค์ความรู้ในเรื่องแรงจูงใจภายในให้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการนำองค์ความรู้ในเรื่องดังกล่าวนี้ที่มีรากฐานทางทฤษฎีจากสังคมตะวันตกมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทสังคมไทย จึงเป็นสิ่งจำเป็นในการที่จะตรวจสอบปัจจัยที่สัมพันธ์กับแรงจูงใจภายใน โดยศึกษาปัจจัยต่าง ๆ ในเชิงสาเหตุและผลของแรงจูงใจภายในในบริบทการเรียนรู้โดยศึกษาให้ครอบคลุมทั้งอิทธิพลของครอบครัวและโรงเรียนที่มีส่วนเกี่ยวข้องแรงจูงใจภายใน ตลอดจนศึกษาถึงแรงจูงใจภายในมีส่วนเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิผล

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแรงจูงใจภายใน โดยศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับแรงจูงใจภายในในบริบทการเรียนรู้โดยมีจุดมุ่งหมายที่เฉพาะดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับแรงจูงใจภายใน
2. เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจภายใน และตัวแปรที่เกี่ยวข้อง เมื่อจำแนกตามเพศ
3. เพื่อเปรียบเทียบความต่างกันในการอธิบายแรงจูงใจภายใน จากกลุ่มปัจจัยที่ต่างกัน ได้แก่ ปัจจัยภูมิหลัง ปัจจัยการจูงใจของบิดามารดา และปัจจัยบรรยายกาศในชั้นเรียน
4. เพื่อวิเคราะห์โครงสร้างความสัมพันธ์ เทียงเหตุผลของแรงจูงใจภายใน

ประโยชน์ของการวิจัย

1. ได่องค์ความรู้ขัดเจนและสมบูรณ์ยิ่งขึ้นเกี่ยวกับแนวคิดแรงจูงใจภายในในบริบท การเรียนรู้ในสังคมไทยว่าปัจจัยใดมีส่วนส่งเสริม สนับสนุนแรงจูงใจภายใน และแรงจูงใจภายใน ข่วยเอื้อพุติกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิผล
2. ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการกำหนดแนวทางการพัฒนาแรงจูงใจ
3. ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการกำหนดแนวทางการพัฒนาพุติกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิผล

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 567 คน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2542
3. ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วยตัวแปร 2 ชุด ได้แก่
 - 3.1 ตัวแปรเชิงสาเหตุของแรงจูงใจภายใน
 - 3.1.1 พื้นความรู้เดิม
 - 3.1.2 วิธีการจูงใจของบิดามารดา ได้แก่ การจูงใจภายในในการเรียน และการจูงใจภายนอกการเรียน
 - 3.1.3 บรรยายกาศการเรียนรู้ ได้แก่ บรรยายกาศการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความเป็นตัวของตัวเอง และบรรยายกาศการเรียนรู้ที่ควบคุม
- 3.2 ตัวแปรที่เป็นผลของแรงจูงใจภายใน

3.2.1 วิธีการเรียนรู้ ได้แก่ วิธีการเรียนรู้แบบผิวนิ่น วิธีการเรียนรู้แบบลึก และวิธีการเรียนรู้แบบจัดระบบตนเอง

3.2.2 ความสามารถในการแก้ปัญหา ได้แก่ ความสามารถในการแก้ปัญหา ในสถานการณ์ทั่วไป และความสามารถในการแก้ปัญหาเชิงอุปมาณ์ด้วยตัวเลข

3.2.3 ผลลัมภุทธิ์ทางการเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. แรงจูงใจภายใน หมายถึง ความต้องการและความพึงพอใจของบุคคลที่จะแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการเสาะแสวงหาของตนเอง โดยอาศัยปัจจัยภายใน (เช่น งานที่น่าสนใจ แบลกใหม่ และทำหาย) เป็นแรงผลักดัน ไม่ต้องอาศัยแรงวัลภายนอก ข้อบังคับ หรือกฎเกณฑ์ ประกอบด้วยองค์ประกอบ 5 ด้าน ได้แก่ ความต้องการสิ่งที่ท้าทาย ความสนใจ เพลิดเพลิน ความเป็นตัวของตัวเอง ความต้องการ มีความสามารถ และความมุ่งมั่น

2. วิธีการจูงใจของบิดามารดา หมายถึง วิธีการที่บิดามารดาปฏิบัติต่อลูกในเรื่องการเรียน โดยใช้วิธีการจูงใจดังต่อไปนี้

2.1 การจูงใจภายในการเรียน หมายถึง การที่บิดามารดาจูงใจหรือส่งเสริมให้นักเรียนสนใจและตั้งใจเรียนโดยเน้นเรื่องความอยากรู้

อย่างเห็น การใช้ความพยายามในการเรียน ส่งเสริมให้ลูกเรียนหนังสือด้วยความสุข จัดหา ประสบการณ์การเรียนที่ใหม่ ๆ และน่าสนใจ ตลอดจนสนับสนุนให้ลูกมีความเป็นตัวของตัวเอง และกำหนดได้ด้วยตนเองในการเรียนรู้

2.2 การจูงใจภายนอกการเรียน หมายถึง การที่บิดามารดาจูงใจหรือส่งเสริมให้นักเรียนสนใจและตั้งใจเรียนโดยเน้นเงื่อนไขภายนอก งานเป็นตัวกระตุ้น เช่น การให้รางวัลและลงโทษส่งเสริมการแข่งขันเปรียบเทียบกับผู้อื่น ในเรื่องการเรียน ตลอดจน การแสดงความกตัญมติ ต่อลูกเพื่อให้ลูกบรรลุมาตรฐานที่ต้องการในการเรียน

3. บรรยายกาศในชั้นเรียนหรือบรรยายกาศ การเรียนรู้ หมายถึง สภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ ในชั้นเรียนที่ครูอาจารย์สร้างขึ้นหรือวิธีการปฏิบัติของครูต่อนักเรียนเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้

3.1 บรรยายกาศการเรียนรู้ที่ส่งเสริม ความเป็นตัวของตัวเอง หมายถึง ครูอาจารย์ สร้างสภาพแวดล้อมในการเรียนในชั้นเรียน โดยส่งเสริมหรือให้โอกาสสนับสนุนความสามารถ ริเริ่มกิจกรรมการเรียนด้วยตนเอง ยอมรับ นักเรียน รับฟังความคิดเห็นจากนักเรียน และให้นักเรียนมีอิสระในการเรียน

3.2 บรรยายการเรียนรู้ที่ควบคุมหมายถึง ครูอาจารย์สร้างสภาพแวดล้อมในการเรียนในชั้นเรียนโดยใช้การให้รางวัลหรือการลงโทษเพื่อให้นักเรียนเกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ต้องการ ครูอาจารย์จะหน้าที่ออกคำสั่งและกำหนดแบบแผนต่าง ๆ ซึ่งลงตามลำพัง

4. วิธีการเรียนรู้ หมายถึง แบบแผนการเรียนรู้ที่นักเรียนใช้ในการเสาะแสวงหาความรู้ ได้แก่

4.1 การเรียนรู้แบบผิวเผิน หมายถึง วิธีการเรียนรู้ที่นักเรียนลงทุนใช้ความพยายามและเวลาให้น้อยที่สุดเพื่อให้บรรลุข้อบังคับยึดสิ่งที่อยู่ภายนอกการเรียนรู้แท้จริง เช่น อาจจะใช้วิธีการท่องจำโดยปราศจากความเข้าใจ

4.2 การเรียนรู้แบบลึก หมายถึง วิธีการเรียนรู้ที่นักเรียนให้ความสนใจกับเนื้หาสาระของสิ่งที่เรียนรู้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจ

4.3 การเรียนรู้แบบจัดระบบตนเอง หมายถึง วิธีการเรียนรู้ที่นักเรียนสามารถควบคุมและกำกับการเรียนรู้ของตนเองได้ ตลอดจนสามารถเลือกใช้ ผสมผสานกลยุทธ์การรู้คิดได้อย่างมีประสิทธิผล

5. ความสามารถในการแก้ปัญหา หมายถึง ความสามารถในการแก้ปัญหาของนักเรียนได้ ทั้งในปัญหาสังคมที่เกิดขึ้นในชีวิต

ประจำวัน และปัญหาเชิงอุปมาณฑุผลด้วยตัวเลข

5.1 ความสามารถในการแก้ปัญหา ทั่วไป หมายถึง การที่นักเรียนแสดงออกถึงความสามารถใจว่าสามารถแก้ปัญหาในสถานการณ์ทั่วไปได้ โดยใช้รูปแบบการแก้ปัญหาแบบเชิงปัญหา และสามารถควบคุมตนเองได้ในสถานการณ์ที่เป็นปัญหา

5.2 ความสามารถในการแก้ปัญหา เชิงอุปมาณฑุผลด้วยตัวเลข หมายถึง ความสามารถของนักเรียนที่จะใช้หลักการอุปมาณในการแก้ปัญหาตัวเลขได้

6. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนเฉลี่ยสะสม (G.P.A.) ของนักเรียนชั้นม.1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2542

7. พื้นความรู้เดิม หมายถึง คะแนนเฉลี่ยสะสม (G.P.A.) ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของนักเรียนชั้นม.1

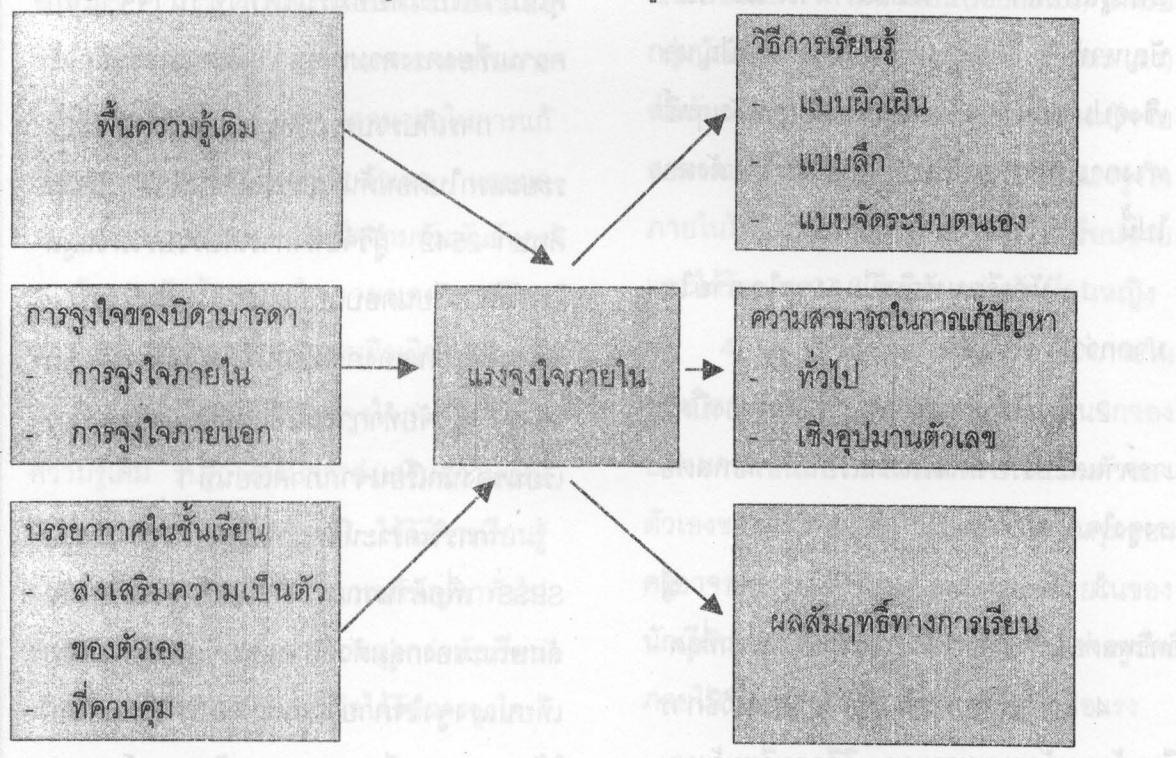
กรอบแนวคิดการวิจัย

จากแนวคิดทฤษฎีการลิขิตด้วยตนเอง (self - determination theory) และทฤษฎีการประเมินผลการรู้คิด (cognitive evaluation theory) ประกอบกับการประมวลผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจภายใน เมื่อทำการ

วิเคราะห์และสังเคราะห์โครงสร้างของแรงจูงใจภายในในทั้งระบบแล้ว พบว่าแรงจูงใจภายในของนักเรียนในบิบทการเรียน ได้รับอิทธิพลมาจากการพื้นความรู้เดิม วิธีการจูงใจของบิดามารดา วิธีการจูงใจภายใน และวิธีการจูงใจภายนอก) และบรรยายกาศในชั้นเรียน (บรรยายกาศในชั้นเรียนที่ส่งเสริมความเป็นตัวของตัวเอง และบรรยายกาศในชั้นเรียนที่ควบคุม) และแรงจูงใจภายในมีบทบาทสำคัญที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิผลได้แก่ วิธีการเรียนรู้ วิธีการเรียนรู้แบบผิวเผิน วิธีการเรียนรู้แบบลึก และวิธีการเรียนรู้แบบจัดระบบ

ตนเอง) ความสามารถในการแก้ปัญหา (การแก้ปัญหาทั่วไป และการแก้ปัญหาเชิงอุปมาณฑลผลด้วยตัวเลข) และผลลัมฤทธิ์ทางการเรียน จากกรอบแนวคิดดังกล่าวได้นำเสนอในภาพประกอบ 1

แต่อย่างไรก็ตาม พฤติกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิผลอาจได้รับอิทธิพลโดยตรงจากพื้นความรู้เดิม วิธีการจูงใจของบิดามารดา และบรรยายกาศในชั้นเรียน ดังนั้น กรอบแนวคิดที่เพิ่มเติม ในส่วนนี้จะใช้เป็นรูปแบบทางเลือกในการวิเคราะห์โครงสร้างเชิงเหตุผลของแรงจูงใจภายใน

สมมติฐานการวิจัย

จากการอภิปรายในห้องเรียน ประกอบกับการประมวลเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยคาดหวังว่าโครงสร้างของแรงจูงใจภายในในบริบทการเรียนรู้ประกอบด้วย ปัจจัยภูมิหลัง การจูงใจของบิดามารดา และบรรยายกาศในชั้นเรียน มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจภายใน และแรงจูงใจภายในส่งผลต่อ พฤติกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิผลได้แก่ วิธีการเรียนรู้แบบจัดระบบตนเอง วิธีการเรียนรู้แบบลึก ความสามารถในการแก้ปัญหาทั่วไป ความสามารถในการแก้ปัญหาเชิงอุปมาณฑุผลด้วยตัวเลข และผลลัพธ์ที่ทางการเรียน โดยมีสมมติฐานการวิจัยดังต่อไปนี้

1. นักเรียนหญิงมีแรงจูงใจภายในมากกว่านักเรียนชาย

2. ปัจจัยภูมิหลัง การจูงใจของบิดามารดาและบรรยายกาศในชั้นเรียนมีอิทธิพลต่อแรงจูงใจภายใน

3. ปัจจัยการจูงใจของบิดามารดา มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจภายในของนักเรียนมากที่สุด

4. แรงจูงใจภายในมีอิทธิพลต่อวิธีการเรียนรู้แบบจัดระบบตนเอง วิธีการเรียนรู้แบบผิวเผิน วิธีการเรียนรู้แบบลึก ความสามารถ

ในการแก้ปัญหาทั่วไป ความสามารถในการแก้ปัญหาเชิงอุปมาณฑุผลด้วยตัวเลข และผลลัพธ์ที่ทางการเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบไปด้วย แบบสอบถามภูมิหลังของนักเรียน แบบวัดบรรยายกาศในชั้นเรียน แบบวัดการจูงใจของบิดามารดาในการเรียน แบบวัดแรงจูงใจภายใน แบบสำรวจวิธีการเรียนรู้ แบบวัดความสามารถในการแก้ปัญหา แบบทดสอบการใช้เหตุผลเชิงอุปมาณฑุผลด้วยตัวเลข และแบบบันทึกผลลัพธ์ที่ทางการเรียน โดยแบบวัดและแบบทดสอบมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับได้ทั้ง棕色化และแก้ความเที่ยงตรงตามเนื้อหา และความเข้าถึงได้

การเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งเป็น 2 ระยะ ระยะแรกในตอนต้นของภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2542 ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยให้นักเรียนตอบแบบสอบถาม และในระยะที่สองตอนต้นของภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2542 ผู้วิจัยทำการบันทึกผลลัพธ์ที่ทางการเรียนของนักเรียนจากภาคเรียนที่ 1

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS เพื่อคำนวณหาค่าสถิติพื้นฐานเกี่ยวกับลักษณะของกลุ่มตัวอย่างและตัวแปร เปรียบเทียบแรงจูงใจภายในและตัวแปรที่ศึกษาโดยใช้การทดสอบที่ และการวิเคราะห์ทดสอบพหุคุณชนิดเป็นกลุ่มตามลำดับขั้น เพื่อเปรียบ

เพื่อบำนາจในการอธิบายแรงจูงใจภายใน
จากกลุ่มปัจจัยต่าง ๆ และใช้โปรแกรม AMOS
เพื่อวิเคราะห์โครงสร้างความสัมพันธ์เชิงเหตุผล
ของแรงจูงใจภายใน

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

1. แรงจูงใจภายในมีความสัมพันธ์ทาง
บวกกับรายได้ของบิดามารดา พื้นความรู้เดิม
การรับรู้การจูงใจภายในของบิดามารดา การ
รับรู้การส่งเสริมความเป็นตัวของตัวเองของครู
อาจารย์ วิธีการเรียนรู้แบบจัดระบบตนเอง
วิธีการเรียนรู้แบบลึก ความสามารถในการแก้
ปัญหาที่ว่าไป ความสามารถในการแก้
ปัญหาเชิงอุปมาณฑตผลด้วยตัวเลข และผล
สัมฤทธิ์ทางการเรียน และมีความสัมพันธ์ทาง
ลบกับการรับรู้การจูงใจภายนอกของบิดา
มารดา และวิธีการเรียนรู้แบบผิวเผิน

2. นักเรียนหญิงมีแรงจูงใจภายใน มีพื้น
ความรู้เดิม รับรู้ว่าได้รับการส่งเสริมความเป็น
ตัวของตัวเองจากครูอาจารย์ ใช้วิธีการเรียนรู้
แบบลึก มีความสามารถในการแก้ปัญหาที่ว่าไป
และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียน
ชาย โดยที่นักเรียนชายรับรู้ว่าได้รับการจูงใจ

ภายนอกจากบิดามารดา รับรู้ว่าได้รับการควบคุม
จากครูอาจารย์และใช้วิธีการเรียนรู้แบบผิวเผิน
มากกว่านักเรียนหญิง

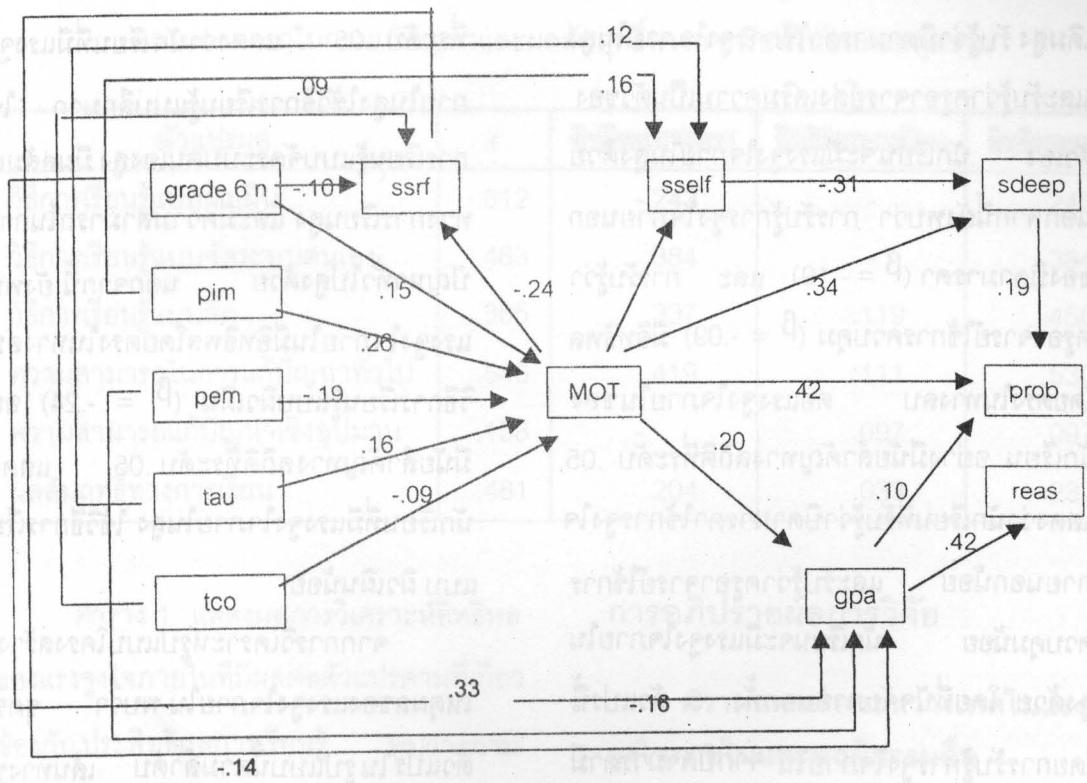
3. ปัจจัยการจูงใจของบิดามารดา
สามารถอธิบายความแปรปรวนของแรงจูงใจ
ภายในของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงได้
มากที่สุด (ร้อยละ 10.6 และร้อยละ 9.9 ตาม
ลำดับ) รองลงมาได้แก่ ปัจจัยภูมิหลัง (ร้อยละ
3.5) สำหรับกลุ่มนักเรียนชาย และปัจจัย
บรรยายในชั้นเรียน (ร้อยละ 5.4) สำหรับ
กลุ่มนักเรียนหญิง และอันดับสุดท้ายได้แก่
ปัจจัยบรรยายในชั้นเรียน (ร้อยละ 2.6) สำหรับ
กลุ่มนักเรียนชาย และปัจจัยภูมิหลัง (ร้อยละ 4.1)
สำหรับกลุ่มนักเรียนหญิง โดยทั้งสามปัจจัย
สามารถอธิบายความแปรปรวนรวมของแรงจูงใจ
ภายในได้ร้อยละ 25.1 สำหรับกลุ่มนักเรียนชาย
และได้ร้อยละ 27.6 สำหรับกลุ่มนักเรียนหญิง

4. พื้นความรู้เดิม การรับรู้การจูงใจภายใน
ของบิดามารดา การรับรู้การจูงใจภายนอกของ
บิดามารดา การส่งเสริมความเป็นตัวของ
ตัวเองของครูอาจารย์ และการควบคุมของ
ครูอาจารย์ มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจภายในของ
นักเรียนในกลุ่มรวม โดยที่การรับรู้การจูงใจ
ภายในของบิดามารดาส่งผลทางบวกต่อแรง

จุ่งใจภายในของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงมากที่สุด ในขณะที่การรับรู้ภาระจุ่งใจภายนอกของบิดามารดาส่งผลทางลบต่อแรงจุ่งใจภายในในของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง นอกจากนี้ การรับรู้ภาระส่งเสริมความเป็นตัวของตัวเองของครูอาจารย์ส่งผลทางบวกต่อแรงจุ่งใจภายในในของนักเรียนชายและหญิง แต่การรับรู้ภาระควบคุมของครูอาจารย์ ไม่ส่งผลต่อแรงจุ่งใจภายในในของนักเรียนชาย แต่ส่งผลทางลบต่อแรงจุ่งใจภายในในของนักเรียนหญิง

5. ความสัมพันธ์เชิงเหตุผลของแรงจุ่งใจภายในในบริบทการเรียนรู้สู่คุณค่าลึกลับกับโครงสร้างทางทฤษฎีของแรงจุ่งใจภายในโดยพื้นความรู้เดิม ปัจจัยการจุ่งใจของบิดามารดา

และบรรยายกาศในชั้นเรียนมีอิทธิพลต่อแรงจุ่งใจภายในและแรงจุ่งใจของบิดามารดา และบรรยายกาศในชั้นเรียนมีอิทธิพลต่อแรงจุ่งใจภายใน และแรงจุ่งใจภายในส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิผล นอกจากนี้ พื้นความรู้เดิม ปัจจัยการจุ่งใจของบิดามารดา และบรรยายกาศในชั้นเรียนยังมีอิทธิพลทางอ้อมต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิผล (ดูภาพประกอบ 2) มีค่า $\chi^2_{(29, n=567)} = 36.35, p = .16$ โดยมีค่าดัชนีความเหมาะสม (GFI) = .99 ค่าความคลาดเคลื่อน (RMSE) = .02 โดยเสนอผลตามลำดับ อิทธิพลดังต่อไปนี้

ภาพประกอบ 2 โมเดลแสดงรูปแบบอิทธิพลของตัวแปรต่าง ๆ เชิงเหตุผลของแรงจูงใจภายในในกลุ่มรวม

$$\chi^2_{(29, n = 567)} = 36.35, p = .16$$

$$GFI = .99, AGFI = .97, CFI = 1.00$$

$$RMSE = .02$$

สัญลักษณ์ตัวแปรดูในภาคผนวก ค.

4.1 อิทธิพลของตัวแปรภายนอกที่มีผลต่อแรงจูงใจภายใน เมื่อพิจารณาค่าอิทธิพลของตัวแปรภายนอกต่าง ๆ (ค่าสัมประสิทธิ์ลดด้อยมาตรฐานของตัวแปร หรือ β) ที่มีผลต่อแรงจูงใจภายในของนักเรียนพบว่า พื้นความรู้

เดิม ($\beta = .15$) การรับรู้การจูงใจภายในของบิดามารดา ($\beta = .26$) และการรับรู้ว่าครูอาจารย์ส่งเสริมความเป็นตัวของตัวเอง ($\beta = .16$) มีอิทธิพลโดยตรงในทางบวกต่อแรงจูงใจภายในของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่ระดับ .05 แสดงว่า นักเรียนที่มีพื้นความรู้เดิมสูง รับรู้ว่าบิดามารดาใช้การจูงใจภายในสูง และรับรู้ว่าครูอาจารย์ส่งเสริมความเป็นตัวของตัวเอง นักเรียนจะมีแรงจูงใจภายในสูงด้วย นอกจากนี้ยังพบว่า การรับรู้การจูงใจภายในนอกของบิดามารดา ($\beta = -.19$) และ การรับรู้ว่าครูอาจารย์ใช้การควบคุม ($\beta = -.09$) มีอิทธิพลโดยตรงในทางลบ ต่อแรงจูงใจภายในของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า นักเรียนที่รับรู้ว่าบิดามารดาใช้การจูงใจภายในอกน้อย และรับรู้ว่าครูอาจารย์ใช้การควบคุมน้อย นักเรียนจะมีแรงจูงใจภายในสูงด้วย โดยที่ปัจจัยภายนอกทั้ง 5 ตัวแปรนี้ โดยการรับรู้การจูงใจภายใน จากบิดามารดา มีอิทธิพลโดยตรงสูงสุด ต่อแรงจูงใจภายในของนักเรียน

4.2 อิทธิพลของแรงจูงใจภายใน และปัจจัยอื่นที่มีผลต่อวิธีการเรียนรู้ ความสามารถในการแก้ปัญหา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

จากการปะร哥บ 2 พบร่วมกัน ใจภายในมีอิทธิพลโดยตรงในทางบวก ต่อวิธีการลึก ($\beta = .34$) วิธีการเรียนรู้แบบบัดระบบตนเอง ($\beta = .38$) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ($\beta = .20$) และความสามารถในการแก้ปัญหา

ทั่วไป ($\beta = .42$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า นักเรียนที่มีแรงจูงใจภายในสูงใช้วิธีการเรียนรู้แบบลึกมาก ให้วิธีการเรียนรู้แบบบัดระบบตนเองสูง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และมีความสามารถในการแก้ปัญหาทั่วไปสูงด้วย นอกจากนี้ ยังพบว่า แรงจูงใจภายในมีอิทธิพลโดยตรงในทางลบต่อวิธีการเรียนรู้แบบผิวเผิน ($\beta = -.24$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า นักเรียนที่มีแรงจูงใจภายในสูง ใช้วิธีการเรียนรู้แบบผิวเผินน้อย

จากการวิเคราะห์รูปแบบโครงสร้างเชิงเหตุผลของแรงจูงใจภายใน พบร่วมกัน ชุดของตัวแปรในรูปแบบนี้ตามลำดับ เส้นทางของตัวแปรในภาพปะร哥บ 2 โดยรวมอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมของตัวแปรภายนอก แรงจูงใจภายใน และตัวแปรภายนอกนี้ พบว่า สามารถอธิบายความแปรปรวนของวิธีการเรียนรู้แบบผิวเผินได้ร้อยละ 15.6 วิธีการเรียนรู้แบบบัดระบบตนเองได้ร้อยละ 26.2 วิธีการเรียนรู้แบบลึกได้ร้อยละ 30.7 ความสามารถในการแก้ปัญหาทั่วไปได้ร้อยละ 34.2 ความสามารถในการแก้ปัญหาเชิงอุปมาณเหตุผลด้วยตัวเลขได้ร้อยละ 17.8 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ร้อยละ 30

ตาราง 1 ค่าสัมประสิทธิ์แสดงอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมของแรงจูงใจภายในที่มีต่อวิธีการเรียนรู้ ความสามารถในการแก้ปัญหาและผลลัมดุทธิ์ทางการเรียนในโมเดลกลุ่มรวม

ตัวแปรผล	ร	อิทธิพลทางตรง	อิทธิพลทางอ้อม	อิทธิพลรวม
วิธีการเรียนรู้แบบผิวนิยม	-.312	-.243	-	-.243
วิธีการเรียนรู้แบบจัดระบบตนเอง	.463	.384	-	.384
วิธีการเรียนรู้แบบลึก	.365	.337	.119	.456
ความสามารถในการแก้ปัญหาทั่วไป	.546	.419	.111	.530
ความสามารถแก้ปัญหาเชิงอุปมาณ	.158	-	.097	.097
ผลลัมดุทธิ์ทางการเรียน	.481	.204	.033	.237

ตาราง 1 แสดงผลการวิเคราะห์อิทธิพล ของแรงจูงใจภายในที่มีผลต่อตัวแปรตามที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลการเรียนรู้ พบร่วมกับความสามารถในการแก้ปัญหาทั่วไป ได้รับอิทธิพลโดยรวมสูงที่สุด และอิทธิพลทางตรงมากที่สุด จากแรงจูงใจภายใน รองลงมาได้แก่ วิธีการเรียนรู้แบบลึก และวิธีการเรียนรู้แบบจัดระบบตนเอง ตามลำดับ และแรงจูงใจภายในมีอิทธิพลโดยรวมต่อความสามารถในการแก้ปัญหาเชิงอุปมาณเหตุผลด้วยตัวเลขน้อยที่สุด โดยวิธีการเรียนรู้แบบจัดระบบตนเอง ได้รับอิทธิพลทางตรงจากแรงจูงใจภายในรองลงมา สำหรับอิทธิพลทางอ้อม ของแรงจูงใจภายใน พบร่วมกับแรงจูงใจภายในมีอิทธิพลทางอ้อมต่อวิธีการเรียนรู้แบบลึกมากที่สุด

การอภิป্রายผลการวิจัย

ความแตกต่างระหว่างเพศในแรงจูงใจภายในและพฤติกรรมอื่น

ผลจากการศึกษาครั้งนี้พบว่าเด็กเรียนหญิงมีแรงจูงใจภายในมากกว่าเด็กชาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยหลายเรื่องที่ตรวจสอบความแตกต่างระหว่างเพศในเรื่องแรงจูงใจใน และแรงจูงใจ ภายนอกในบริบทที่แตกต่างกัน และงานวิจัยเหล่านั้นต่างยืนยันว่า โดยทั่วไปแล้วผู้หญิงมีรูปแบบการจูงใจที่ลิขิตได้ด้วยตนเอง มากกว่าผู้ชายในกิจกรรมทางชีวิตที่หลากหลาย เช่น การศึกษา การทำงาน กีฬา และความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (Vallerand, Portier, & Guay, 1997) เช่นเดียวกับการศึกษาแรงจูงใจภายใน ในกลุ่มเด็กอย่างที่เป็นเด็กเรียนชั้นม.1, ม.3, ม.4, ม.5, และ ม.6 และ

ครูอาจารย์ใน โรงเรียนมหยมศึกษา ในประเทศไทย ต่างพบผลเช่นเดียวกัน กล่าวคือ ผู้หันสนใจเร่งจุ่งใจภายในมากกว่าผู้ชาย (อรพินทร์ ชูชุม อัจฉรา สุขารมณ์ และ วิลาสลักษณ์ ข้าวหลี 2542) การที่นักเรียนหญิงมีเร่งจุ่งใจภายในมากกว่านักเรียนชาย อาจเนื่องมาจากการนักเรียนหญิงส่วนใหญ่รับรู้ว่าตนเป็นผู้มีความสามารถ ครูอาจารย์ไม่ต้องควบคุมการเรียนและพฤติกรรม ซึ่งสิ่งเหล่านี้มีผลกระทำทางบวกต่อแรงจุ่งใจภายใน ดังจะเห็นได้จากผลการวิจัยที่พบว่านักเรียนหญิงมีพื้นความรู้เดิมและรับรู้ว่าได้รับการส่งเสริมความเป็นตัวของตัวเองจากครูอาจารย์มากกว่านักเรียนชาย อาจกล่าวได้ว่าในชั้นเรียนนั้น ครู-อาจารย์ปฏิบัติต่อนักเรียนชายและนักเรียนหญิงแตกต่างกันงานวิจัยเรื่องนี้ยังพบว่านักเรียนชายรับรู้ว่าได้รับการควบคุมจากครูอาจารย์มากกว่านักเรียนหญิง สมодคล้องกับงานวิจัยหลายเรื่องที่รายงานว่า นักเรียนชายได้รับการสนับสนุนให้เป็นตัวของตัวเองน้อยกว่านักเรียนหญิง (Vallerand, Portier, & Guay, 1997) นักเรียนชายได้รับการดำเนินจากครูมากกว่า ตลอดจน ครูมีแนวโน้มที่จะใช้การควบคุมและการลงโทษกับเด็กผู้ชายมากกว่า ในการควบคุมพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม (Brophy & Good, 1974) นอกจากนี้ ผลการวิจัยครั้งนี้นักเรียนชายรายงานว่าได้รับ

การจุ่งใจภายในออกจากบิดามารดา มากกว่านักเรียนหญิง สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้อันได้แก่การควบคุมจากครูอาจารย์ ประกอบกับการจุ่งใจภายในของบิดามารดาอาจส่งผลให้นักเรียนชายมีเร่งจุ่งใจภายในที่ต่ำ ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาแรงจุ่งใจภายในนอก และส่งผลทำให้เกิดผลลัพธ์ที่ไม่พึงประสงค์ โดยผลการวิจัยเรื่องนี้พบว่า นักเรียนชายใช้วิธีการเรียนรู้แบบผิวเผินมากกว่านักเรียนหญิง และนักเรียนชายใช้วิธีการเรียนรู้แบบลึกซึ้ง มีความสามารถในการแก้ปัญหาที่ไวต่อ และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่านักเรียนหญิง

อิทธิพลของปัจจัยภูมิหลัง การจุ่งใจของบิดามารดา และบรรยายกาศในชั้นเรียนที่มีผลต่อแรงจุ่งใจภายใน

ผลจากการวิจัยสนับสนุนสมมติฐานที่ว่าปัจจัยภูมิหลัง การจุ่งใจของบิดามารดา และบรรยายกาศในชั้นเรียน มีอิทธิพลต่อแรงจุ่งใจภายในของนักเรียนในกลุ่มรวม โดยพบผลที่สมดคล้องตรงกันว่าอิทธิพลการรับรู้การจุ่งใจภายในของบิดามารดา มีผลต่อแรงจุ่งใจภายในของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงมากที่สุด และอิทธิพลที่พบเป็นอิทธิพลทางบวก ข้อค้นพบนี้ให้หลักฐานที่ชัดเจนว่าแรงจุ่งใจภายในในการเรียนรู้ของนักเรียนได้รับผลมา

จากการถ่ายทอดทางสังคมของบิ๊กมาารดาที่ใช้วิธีการจูงใจภายในการส่งเสริมความอยากรู้อยากเห็น ความเพียรพยายาม ความเป็นอิสระเป็นตัวของตัวเอง ตลอดจนให้ความช่วยเหลือสนับสนุนให้กำลังใจเมื่อเจออุปสรรคในขณะที่บิ๊กมาารดาที่ใช้วิธีการจูงใจภายนอกโดยการให้รางวัล การลงโทษ การสร้างแรงกดดันให้บรรลุมาตรฐานที่วางไว้ ตลอดจนส่งเสริมให้ลูกสนใจแต่สิ่งที่ง่ายและสะดวกในการเรียนรู้ พบว่ามีอิทธิพลทางลบต่อแรงจูงใจภายนในในการเรียนรู้ของนักเรียน อาจกล่าวได้ว่าวิธีการจูงใจภายนอกที่บิ๊กมาารดาใช้กับลูกส่งผลที่จะทำลายแรงจูงใจภายในในการเรียนของลูก ซึ่งแรงจูงใจภายในนั้นเกี่ยวข้องกับความพึงพอใจที่ได้จากการเสาะแสวงหาการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพียรพยายามมุ่งมั่นในการเรียน มีความเป็นตัวของตัวเอง และมีความกระตือรือร้น ผลการวิจัยที่พบส่วนนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ คัดณางค์ มณีศรี และ สมหวัง พิธิyanวัฒน์ (2541) ที่พบว่าการผลักดันและช่วยเหลือของพ่อแม่มีอิทธิพลทางลบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยที่การช่วยเหลือของพ่อแม่ถ้าเป็นไปในลักษณะว่าควบคุม ดูแล เรื่องการเรียนของลูกอย่างเคร่งครัดหรือยุ่งเกี่ยวมากเกินไป ลูกจะรับรู้ว่า เขาถูกควบคุม รู้สึกว่าตน ไม่มีความสามารถ ซึ่งจะ

ลดการจูงใจในการเรียนตั้งแต่ล่าง ส่วนผลการวิจัยในเรื่องคีกษาครั้งนี้ที่พบว่าอิทธิพลของการรับรู้ การจูงใจภายในของบิดามารดา ส่งผลกระทบต่อความต้องการของเด็กต่อแรงจูงใจภายในนั้นสอดคล้องกับงานวิจัยหลายเรื่องที่ยืนยันว่าการส่งเสริมความเป็นอิสระ เป็นตัวของตัวเอง ในกรณีคิดและการกระทำ ให้เด็กมีโอกาสกำหนดแนวทางของตนเอง เพิ่มการจูงใจในการเรียนและทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น (คดดนางค์ มณีศรี และสมหวัง พิธิyanุวัฒน์, 2541; Grolnick & Ryan, 1987 ; Grolnick, Ryan, & Deci, 1991) เช่นเดียวกับงานวิจัยของ ก็อตฟรีด และคณะ (A.E, Gottfried, Fleming, & A.W. Gottfried, 1994) ที่พบว่าแรงจูงใจภายในทางวิชาการของนักเรียนอายุ 9 – 10 ขวบ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการส่งเสริมของบิดามารดาในการให้ลูกเน้นสิ่งที่อยู่ในภายในงาน (เช่น ความอยากรู้อยากเห็น เพียรพยายาม และการรับรู้) และมีความสัมพันธ์ทางลบกับการที่บิดามารดาให้ผลตอบแทนภายนอกงาน (เช่น การควบคุมภายนอก โดยเน้นการให้รางวัลและลงโทษ) นอกจากนี้ผลการวิจัยคีกษาระยะยาว (A.E. Gottfried, Fleming & A.W. Gottfried, 1998) ยังพบว่าสภาพแวดล้อมทางบ้านที่กระตุ้นเร้าด้านการรู้คิด มีอิทธิ

ผลโดยตรงและโดยอ้อมในงานบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสติปัจจัยในทางวิชาการตั้งแต่วัยเด็กถึงวัยรุ่น และส่งผลกระทบทั้งระยะสั้นและระยะยาวในช่วงอายุต่าง ๆ โดยที่อิทธิพลของสภาพแวดล้อมทางบ้านมีความสำคัญมากกว่าฐานะทางเศรษฐกิจ

ข้อค้นพบจากการวิจัยเรื่องนี้ยังแสดงให้เห็นว่าวิธีการจูงใจของบิดามารดา มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจภายในของนักเรียนมากกว่าวิธีการปฏิบัติของครูอาจารย์ ทั้งนี้ เมื่อจากนักเรียนส่วนใหญ่มีโอกาสสนับสนุนที่จะมีปฏิสัมพันธ์โดยตรงกับครูอาจารย์ ถึงแม้ว่าครูอาจารย์จะให้การอบรมสั่งสอนนักเรียนเป็นปี แต่บิดามารดาส่วนใหญ่จะใช้เวลาใกล้ชิดลูกในเรื่องที่เกี่ยวกับการเรียนมาเป็นเวลา 10 กว่าปี ดังนั้น อิทธิพลวิธีการจูงใจของบิดามารดาจึงมีผลมากต่อแรงจูงใจของนักเรียน

แต่อย่างไรก็ตาม วิธีการปฏิบัติของครูอาจารย์ยังคงส่งผลต่อแรงจูงใจภายในของนักเรียน จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ที่ให้นักเรียนรายงานประสบการณ์ที่ผ่านมาในรอบ 1 ปี การศึกษาถึงวิธีการสอนและการจูงใจที่ครูประพฤติปฏิบัติเป็นประจำในรูปที่ครูอาจารย์ใช้สิงจูงใจภายในออกเพื่อควบคุมพฤติกรรมของนักเรียน หรือสนับสนุนความเป็นตัวของตัวเอง อิสระ และความสนใจของนักเรียน พบร่วมหาด

จากการที่ครูอาจารย์สนับสนุนความเป็นตัวของตัวเอง เชื่อต่อแรงจูงใจภายใน ในขณะที่การควบคุมของครูอาจารย์ส่งผลกระทบต่อแรงจูงใจภายใน สอดคล้องกับการวิจัยที่เปรียบเทียบ นักเรียนในชั้นเรียนที่ครูอาจารย์สนับสนุนความเป็นตัวของตัวเอง กับนักเรียนในชั้นเรียนที่ครูอาจารย์ใช้การควบคุม พบร่วมนักเรียนที่ครูอาจารย์สนับสนุนความเป็นตัวของตัวเองมีแรงจูงใจภายในทางวิชาการสูงกว่านักเรียนในชั้นเรียนที่ครูอาจารย์ใช้การควบคุม (Deci, Nezlek, & Sheinman, 1981) ครูอาจารย์ใช้รูปแบบที่สนับสนุนที่ให้เกียรติและให้คุณค่ากับนักเรียนมากกว่าที่จะสร้างความคับข้องใจและไม่ได้ใจในตัวนักเรียน ความต้องการเหล่านี้ส่งเสริมความสนใจ และแรงจูงใจการที่ครูอาจารย์เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง เป็นครูผู้ให้ข้อมูล และมีความยืดหยุ่น สามารถที่จะส่งเสริมแรงจูงใจของนักเรียนให้เป็นคนริเริ่ม กล่าวคือ เป็นคนที่ริเริ่ม ตนเองเป็นผู้กำหนด มากกว่าเป็นคนที่เชื่อยชา ต้องได้รับการกระตุ้นจากผู้อื่น (Ryan & Grolnick, 1986) เช่นเดียวกับงานวิจัยที่ยืนยันว่า ความต้องการการกำหนดลิขิตด้วยตนเองของนักเรียน ได้มาจากกระบวนการถ่ายทอดของครูอาจารย์ ที่สนับสนุนให้นักเรียนมีความเป็นตัวของตัวเอง ได้แก่ การให้เลือกและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ สำหรับ

ความต้องการมีความสามารถได้มาจากการอบรมถ่ายทอดครูอาจารย์ที่จัดสรรงรุงสร้างได้แก่ การให้สิ่งที่ท้าทายที่เหมาะสมสมกับความสามารถ และให้ข้อมูลย้อนกลับในเรื่องผลการปฏิบัติงาน (Deci et al., 1991) ข้อค้นพบในเรื่องอิทธิพลของการจูงใจ และวิธีการปฏิบัติของครูอาจารย์ที่มีต่อแรงจูงใจของนักเรียน จากผลการศึกษาครั้งนี้และงานวิจัยที่ผ่านมา สะท้อนข้อสรุปของไวเนอร์ (Weiner, 1990) ที่ว่า คุณภาพของแรงจูงใจของนักเรียนโดยแท้จริงแล้วบางส่วนขึ้นอยู่กับคุณภาพของการจูงใจ วิธีการ อบรมและถ่ายทอดของครูอาจารย์ ด้วย นอกจากนี้ งานวิจัยยังค้นพบว่าปัจจัยภูมิหลัง ได้แก่ พื้นความรู้เดิม (การประเมินความรู้ความสามารถที่ผ่านมา) ส่งผลต่อแรงจูงใจภายในเรื่องนี้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิลาสลักษณ์ ชัวรัลี (2542) ที่ทดลองพบว่านักเรียนที่รับรู้ความสามารถของตนในการเล่นสูง มีความรู้สึกสนุกและสนใจในเกมมากกว่านักเรียนที่รับรู้ความสามารถของตนต่ำ

ผลจากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ที่ให้เห็นว่าบทบาทของบิดามารดา มีอิทธิพลสำคัญที่สุดในการส่งเสริมแรงจูงใจภายในในการเรียนให้กับลูกแล้ว ประกอบกับการที่นักเรียนได้มีโอกาสรับการส่งเสริมจากครูอาจารย์ให้มี

ความเป็นอิสระ เป็นตัวของตัวเอง มีโอกาสที่จะเลือกคิดและกระทำการกิจกรรมต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง พร้อมกับมีประสบการณ์ได้รับรู้ว่าตนเองมีความสามารถซึ่งเป็นผลที่ได้จากการประเมินความรู้ความสามารถทางการเรียนที่ผ่านมา (พื้นความรู้เดิม) ปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้มีส่วนกำหนดให้นักเรียนมีแรงจูงใจภายในในการเรียน ที่สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีโครงสร้างของแรงจูงใจภายในที่กล่าวว่า แรงจูงใจภายในได้รับอิทธิพลจากทางบ้านและทางโรงเรียนโดยที่อิทธิพลนั้นเป็นอิทธิพลที่ส่งเสริมความสามารถ และการสนับสนุนให้บุคคลมีความเป็นตัวของตัวเอง มีอิสระ จะເຊື້ອຕ່ອແຮງຈຸງໃຈภายใน (Deci & Ryan, 1990) และผลการวิจัยยังสอดคล้องกับแนวคิดโครงสร้างแรงจูงใจภายในที่เสนอไว้ว่า ลักษณะสภาพแวดล้อมที่ทำลายแรงจูงใจภายในเป็นเหตุการณ์ที่ให้ความสำคัญในเรื่องการควบคุม การสร้างแรงกดดัน และเน้นในการให้รางวัลหรือลงโทษเพื่อควบคุมให้เกิดพฤติกรรมที่ต้องการ (Deci & Ryan, 1990) ซึ่งจากการศึกษาวิจัยพบผลเช่นเดียวกันว่าอิทธิพลของบิดามารดาและครูอาจารย์ ใน การปฏิบัติต่อลูกโดยใช้วิธีการจูงใจภายนอก และใช้วิธีการควบคุมของครูอาจารย์ ส่งผลทางลบต่อแรงจูงใจภายใน และยืนยันแนวคิดของแรงจูงใจภายในตามทฤษฎีการ

ประเมินผลการรู้คิด (cognitive evaluation theory)

อิทธิพลของแรงจูงใจภายในที่มีต่อ พฤติกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิผล

ผลการวิจัยสนับสนุนสมมติฐานที่ว่าแรงจูงใจภายในมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิผล โดยเฉพาะแรงจูงใจภายในมีอิทธิพลโดยตรงทางบวกกับวิธีการเรียนรู้แบบลึกวิธีการเรียนรู้แบบจัดระบบตนเอง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการแก้ปัญหาทั่วไป นอกจากนี้ แรงจูงใจภายในยังมีอิทธิพลทางอ้อมต่อความสามารถในการแก้ปัญหาเชิงคุณภาพเด่นด้วยตัวเลข โดยอิทธิพลของแรงจูงใจภายในที่มีต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิผลนั้นมีรูปแบบที่คล้ายคลึงกัน ทั้งในกลุ่มนักเรียนชายและนักเรียนหญิง ดังนั้น ในการอภิปรายผลครั้งนี้จะอภิปราย ในภาพรวม สำหรับผลการวิจัยที่ค้นพบเหล่านี้เป็นหลักฐานที่แสดงความเชื่อมโยงทางทฤษฎี ความแตกต่างระหว่างบุคคลในเรื่องแรงจูงใจภายในกับพฤติกรรมที่มีประสิทธิผลต่าง ๆ ข้อค้นพบที่ได้นี้เสนอแนะว่าแรงจูงใจภายในมีบทบาทสำคัญที่เชื่อต่อการที่นักเรียนใช้วิธีการเรียนรู้แบบลึก นั่นคือ วิธีการเรียนรู้อย่างมีความหมาย พยายามที่จะเรียนรู้และเข้าใจใน

สิ่งที่เรียน ไม่ใช่การเรียนรู้เพียงผิวนอกผ่าน หรือเพื่อหวังคะแนนที่ดี และแรงจูงใจภายในยังเชื่อต่อวิธีการเรียนรู้แบบจัดระบบด้วยตนเอง ได้แก่ การที่นักเรียนได้วางแผน ตรวจสอบ ปรับขยาย จัดระบบการรู้คิด และความพยายามของ ตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พินทริก และ เดอกรู๊ฟ (Pintrich & De Groot, 1990) ที่พบว่า นักเรียนที่มีแรงจูงใจภายในสูงใช้กลยุทธ์ในการรู้คิด การจัดระบบตนเองและเพิ่มพยายามในงานวิชาการ ที่ยากหรือไม่น่าสนใจมากกว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจภายในต่ำ การที่นักเรียนมีแรงจูงใจภายในสูงมีผลทำให้นักเรียนใช้วิธีการเรียนรู้แบบจัดระบบตนเองสูงตามไปด้วย ทั้งนี้อาจเป็น เพราะว่า วิธีการเรียนรู้แบบจัดระบบตนเองนั้น สนองตอบคุณลักษณะของนักเรียนที่มีแรงจูงใจภายในสูง ซึ่งคุณลักษณะ ของนักเรียนที่มีแรงจูงใจภายในเป็นผู้ที่ชอบกำหนดลิขิต lokale ด้วยตนเอง มีอิสระในการเลือกประพฤติปฏิบัติ และควบคุมสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง (Choochom, 1994; Deci & Ryan, 1990) ดังนั้น นักเรียนที่มีแรงจูงใจภายในสูงจึงใช้วิธีการเรียนรู้แบบจัดระบบตนเอง ที่สอดคล้องกับคุณลักษณะ แรงจูงใจภายในของตน และจากการวิจัยยังพบว่า การจัดระบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง ยังส่งผลต่อวิธีการเรียนรู้แบบลึก กล่าวคือ

นักเรียนที่มีแรงจูงใจภายใน สามารถจัดระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองได้อย่างเหมาะสมสมกับความต้องการของตนเอง ทำให้เต็มใจที่จะใช้ความพยายามในการเรียนรู้ และใช้พลังงานในด้านการรู้คิดอย่างเต็มที่ มีความเก่าใจใส่ต่อเรื่องที่ศึกษา กระตือรือร้นที่จะเรียนรู้สิ่งที่สนใจศึกษาอย่างมีความหมาย ในขณะที่นักเรียนเรียนที่มีแรงจูงใจภายในตัว ให้วิธีการเรียนรู้แบบผิวเผินมาก ซึ่งส่งผลทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำตามไปด้วย ทั้งนี้อาจเนื่องจากลักษณะนักเรียนที่มีแรงจูงใจภายในตัวจะชอบปัจจัยที่อยู่ภายนอกงาน เช่น ความง่ายและสะดวกของงาน (Haywood & Switzky, 1986) จึงชอบให้วิธีการเรียนรู้แบบผิวเผิน อาศัยการท่องจำเฉพาะสิ่งที่มีอยู่เท่านั้น ทำให้ไม่เกิดความเข้าใจแนวคิดหรือเรื่องนั้นอย่างแท้จริง

ผลจากการวิจัยที่ค้นพบนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของโนลัน (Nolen, 1988) ที่พบผลในทำนองเดียวกันว่าแรงจูงใจที่เน้นเนื้อหาสาระในงานได้แก่เน้นการเรียนรู้ หรือความเข้าใจด้านการเสาะแสวงหาของตนเอง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการรับรู้คุณค่าและการใช้กลยุทธ์การประมวลผลที่ลึก ในขณะที่แรงจูงใจตนเองที่เน้นผลการปฏิบัติงานที่ดีเลิศ มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับการใช้กลยุทธ์การประมวลผลที่ผิวเผิน เช่นเดียวกับการวิจัยของ

เกรแฮม และโกลัน (Graham & Golan, 1991) ที่สรุปว่าการจัดจำคำต่าง ๆ ที่ใช้การประมวลผลแบบตื้น ๆ เช่น การหองจำ นักเรียนที่มีแรงจูงใจที่ยึดเนื้อหาสาระของงาน และนักเรียนที่มีแรงจูงใจที่ยึดตนเอง ไม่มีความแตกต่างกันในเรื่องความจำ แต่เมื่องานนั้นให้นักเรียนจำคำที่มีความหมายจากประโยค นักเรียนที่ยึดเนื้อหาสาระของงานทำได้ดีกว่า

นอกจากแรงจูงใจภายในจะมีอิทธิพลทางบวกต่อวิธีการเรียนรู้ที่มีประสิทธิผล ได้แก่ การเรียนรู้โดยการจัดระบบตนเองและวิธีการเรียนรู้แบบลึกแล้ว ผลการวิจัยครั้งนี้ยังพบว่า แรงจูงใจภายในมีอิทธิพลทางบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถในการแก้ปัญหาทั่วไป และมีอิทธิพลทางอ้อมต่อความสามารถในการแก้ปัญหาเชิงอุปมาณ เหตุผลด้วยตัวเลข ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยก่อนนี้ทั้งงานวิจัยเชิงสำรวจ และทดลอง ที่รายงานผลตรงกันว่า นักเรียนที่มีแรงจูงใจภายใน การเรียนรู้นั้นจะเอื้อประโยชน์ต่อการเรียนรู้ และความสามารถทางการรู้คิด เช่น การศึกษาของ ไรอัน และคณะ (Ryan et.al., 1985) ได้ประมวลงานวิจัยที่แสดงให้เห็นว่า สิ่งจูงใจภายนอกมีผลเสียต่อการเรียนรู้ กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการเน้นในเรื่องภายนอกงานจะมีความยากลำบากในการแก้ปัญหา

มากกว่าก้าวสู่ที่ไม่ได้รับการเน้นในเรื่องภาษา นอกงาน ใจอันและคุณสมบูรณ์ว่าการให้รางวัล ภาษาของ ดูเหมือนทำให้การทำงานของสมอง ของนักเรียนไม่ยืดหยุ่น และเป็นการหันหน้า กลับจากงานการเรียนรู้ ตรงข้ามกับนักเรียนที่ ดูเหมือนจะพัฒนาการเรียนรู้เมื่อนักเรียนได้รับ โอกาสให้เลือกสถานการณ์การเรียนรู้ เช่นเดียวกับการศึกษาของ อมาไบล์ และคณะ (Amabile et.al., 1994) พบร่วมนักเรียนที่มีแรง จูงใจภายในสูงจะเพียรพยายามทำกิจกรรมแก้ ปัญหาที่ซับซ้อน

ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติ

1. ผลจากการวิจัยได้แสดงให้เห็น ชัดเจนว่าทั้งบิดามารดาและครูอาจารย์มี บทบาทสำคัญที่จะถ่ายทอด สงเสริม และ พัฒนาแรงจูงใจภายในในการเรียนให้เกิดขึ้น กับนักเรียน ทั้งนี้ หลักฐานเชิงประจักษ์ได้ยืนยัน ลึกลับของวิธีการจูงใจของบิดามารดาและ การปฏิบัติของครูอาจารย์ในชั้นเรียนมีผลต่อ แรงจูงใจภายใน

ดังนั้น บิดามารดาสามารถช่วยสงเสริม แรงจูงใจภายใน ให้กับลูกโดยใช้วิธีการจูงใจ ภายในอาจทำได้ดังต่อไปนี้

- (1) บิดามารดาให้การสนับสนุนช่วยเหลือและให้กำลังใจเมื่อลูกต้องการหรือมี ปัญหา

- (2) บิดามารดาจัดประสบการณ์หรือ กิจกรรมที่น่าสนใจให้ลูก หรือกิจกรรมการเรียน ที่ทำให้ลูกมีความสุข พอยา

- (3) บิดามารดาเปิดโอกาสให้ลูกมี อิสระในการเรียนและตัดสินใจ

- (4) บิดามารดาให้ลูกมีโอกาสแสดง ความสามารถ และประสบความสำเร็จจาก การใช้ความสามารถของตน

- (5) บิดามารดาไม่สร้างแรงกดดัน ในเรื่องการเรียนให้กับลูก

- (6) บิดามารดาส่งเสริมให้ลูกใช้ ความเพียรพยายามในการเรียน และให้รู้จริง ในเนื้อหาที่เรียน

สำหรับบทบาทของครูอาจารย์ในชั้น เรียน ทำได้โดยการสร้างบรรยากาศในการ เรียนรู้ที่ สงเสริมความเป็นอิสระ และเป็น ตัวของตัวเองของนักเรียนเพื่อให้นักเรียนมีแรง จูงใจภายในในการเรียนได้ดังนี้

- (1) ครูอาจารย์ควรเปิดโอกาสให้ นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น มีส่วนร่วมในกิจ กรรม การเรียนรู้ และให้นักเรียนได้ตัดสินใจ ในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเอง

(2) ครูอาจารย์ควรแสดงบทบาทในการอำนวยความสะดวกความสะดวกให้ความช่วยเหลือเมื่อ นักเรียนต้องการ ลดบทบาทที่จะคอยกำกับและควบคุมนักเรียน ครูอาจารย์ควรยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้

(3) ครูอาจารย์ควรให้นักเรียนมีโอกาสเลือก โดยจัดกิจกรรมหรืองานตลอดจนวัสดุอุปกรณ์ที่หลากหลาย ที่นักเรียนสามารถเลือกทำกิจกรรมให้เหมาะสมกับกำลังความสามารถของนักเรียนได้ และนักเรียนมีโอกาสประสบความสำเร็จในการทำงานหรือกิจกรรมนั้นด้วยตนเอง

(4) ครูอาจารย์ควรจัดกิจกรรมหรืองานที่มีความแปลกใหม่ ซับซ้อน น่าสนใจ และท้าทายความสามารถของนักเรียน โดยกิจกรรมนั้นไม่ควรยากเกินไปหรือง่ายเกินไป กิจกรรมที่จัดเหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน

(5) ครูอาจารย์ควรเข้าใจนักเรียน แล้วชี้แจงความสำเร็จของนักเรียนจากการที่นักเรียน ได้ใช้ความพยายามในการเรียน และความก้าวหน้าในการเรียน และจากการปรับปรุงความสามารถของ ตัวนักเรียน โดยไม่นำผลไปเปรียบเทียบกับคนอื่น

2. ครูอาจารย์ควรมีการตรวจสอบลักษณะแรงจูงใจภายในของเด็กนักเรียนว่านักเรียนมีลักษณะแรงจูงใจภายในเป็นอย่างไร

และควรใช้วิธีการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับลักษณะแรงจูงใจภายในของนักเรียน เพื่อเอื้อต่อผลลัพธ์ที่ทางการเรียน จากการวิจัยจะเห็นได้ว่า นักเรียนที่มีแรงจูงใจภายใน ใช้วิธีการเรียนรู้แบบจัดระบบตนเอง และวิธีการเรียนรู้แบบลึก จะเกิดประโยชน์ต่อผลลัพธ์ทางการเรียน และความสามารถในการแก้ปัญหาทั่วไป ในขณะที่นักเรียนที่มีแรงจูงใจภายใน แล้วใช้วิธีการเรียนรู้แบบผิวนิ่น ซึ่งไม่สอดคล้องกับคุณลักษณะของแรงจูงใจภายในที่นักเรียน มีอยู่จะไม่เอื้อประโยชน์ต่อการเรียนรู้

3. ผลการวิจัยได้เสนอแนะว่าแรงจูงใจภายในเอื้อประโยชน์ต่อพุทธิกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิผล ความสามารถทางการรู้คิด ความสามารถในการแก้ปัญหาทั่วไป และผลการเรียน ดังนั้น ผู้ปกครองและครูอาจารย์ควรส่งเสริมให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจภายในในการเรียนรู้ ดังที่ได้กล่าว ไว้แล้วในตอนต้น และพยายามหาแนวทางที่จะปรับเปลี่ยนหรือพัฒนานักเรียนที่มีแรงจูงใจภายในต่ำ ให้เป็นบุคคลที่ใช้แรงจูงใจภายในในการเรียนรู้ โดยเฉพาะนักเรียนชาย ส่วนใหญ่จะมีแรงจูงใจภายในต่ำกว่านักเรียนหญิง

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. การวิจัยต่อไปควรเป็นการศึกษาระยะยาวและติดตามผลอย่างต่อเนื่องทั้งวิธีการจุนใจของบิดามารดา บรรยายกาศในชั้นเรียน แรงจูงใจภายใน และประสิทธิผลในการเรียนรู้ เป็นเวลาหลายปีเพื่อสามารถตรวจสอบอิทธิพลก่อนหลังของปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้ได้อย่างชัดเจน ตลอดจนเห็นพัฒนาการของแรงจูงใจภายใน

2. การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ศึกษาวิธีการจุนใจของบิดามารดาหรือผู้ปกครองควบคู่กันไปในภาพรวม ดังนั้น จึงไม่สามารถระบุอิทธิพลของวิธีการจุนใจของบิดาหรือมารดาที่ส่งผลต่อแรงจูงใจภายในของลูกได้ เพื่อให้ได้ข้อมูลในเรื่องดังกล่าวนี้ว่า บิดาหรือมารดาใช้กระบวนการถ่ายทอดทางสังคม ในเรื่องวิธีการจุนใจลูกในการเรียนแตกต่างกันหรือไม่ และ

อิทธิพลของบุคคลใดมีความสำคัญต่อแรงจูงใจของลูก จึงควรศึกษาอิทธิพลของวิธีการจุนใจของบิดา และมารดาแยกจากกัน

3. ผลการวิจัยเสนอแนะว่าการที่นักเรียนมีแรงจูงใจภายใน จะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ ผลการเรียน และการแก้ปัญหาโดยที่บิดามารดาและครูอาจารย์มีบทบาทสำคัญโดยใช้วิธีการจุนใจ ภายในกับนักเรียน และส่งเสริมให้นักเรียนมีอิสรภาพและความเป็นตัวของตัวเอง ดังนั้น การศึกษาค้นคว้าถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการที่ผู้ปกครองใช้วิธีการจุนใจภายในและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการที่ครูอาจารย์ส่งเสริมความเป็นตัวของตัวเองของนักเรียน จึงเป็นประเด็นสำคัญที่สมควรศึกษาวิจัยต่อไป เพื่อความเข้าใจที่สมบูรณ์ในการส่งเสริมและพัฒนาแรงจูงใจภายในต่อไป

สัญลักษณ์ตัวแปรในภาพประกอบ 2

Behavior, Identity, and Plenum Psychology บวกกับการบรรยาย

Grad 6 n	= พื้นความรู้เดิม	The structure and function of intrinsic motivational processes in children (1983) ในหนังสือ เด็กและความรู้เดิม วิชามนิติศาสตร์ ห้องเรียนสังคมศึกษา ภาคบูรณาญาภรณ์ จัดทำโดย ศ.ดร. มนต์รัตน์ ธรรมรงค์ สถาบันวิจัยภาษาไทย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
pim	= การจูงใจภายในในการเรียนของบิดามารดา	Child autonomy and parenting in maternal social psychology (Vol. 1, No. 1, 1993) ในหนังสือ ความต้องการอิสระของเด็ก ผลกระทบต่อการเรียนรู้และการสอน จัดทำโดย ดร. มนต์รัตน์ ธรรมรงค์ สถาบันวิจัยภาษาไทย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
peim	= การจูงใจภายในของการเรียนของบิดามารดา	Child autonomy and parenting in maternal social psychology (Vol. 1, No. 1, 1993) ในหนังสือ ความต้องการอิสระของเด็ก ผลกระทบต่อการเรียนรู้และการสอน จัดทำโดย ดร. มนต์รัตน์ ธรรมรงค์ สถาบันวิจัยภาษาไทย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
tau	= บรรยายการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความเป็นตัวของตัวเอง	Autonomy support and achievement outcomes in children (1993) ในหนังสือ มนต์รัตน์ ธรรมรงค์ สถาบันวิจัยภาษาไทย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
tco	= บรรยายการเรียนรู้ที่ควบคุม	Autonomy support and achievement outcomes in children (1993) ในหนังสือ มนต์รัตน์ ธรรมรงค์ สถาบันวิจัยภาษาไทย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
MOT	= แรงจูงใจภายใน	Autonomy support and achievement outcomes in children (1993) ในหนังสือ มนต์รัตน์ ธรรมรงค์ สถาบันวิจัยภาษาไทย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ssrf	= การเรียนรู้แบบผิวเผิน	Ryan, R. M. (1991). Motivation and education: The self-determination perspective. Journal of Educational Psychology, 83, 624-632.
sself	= การเรียนรู้แบบจัดระบบตนเอง	Ryan, R. M. (1991). Motivation and education: The self-determination perspective. Journal of Educational Psychology, 83, 624-632.
sdeep	= การเรียนรู้แบบลึก	Ryan, A. W., & Deci, E. L. (1994). On the relative effects of intrinsic and extrinsic rewards on intrinsic motivation. Journal of Personality and Social Psychology, 67, 975-987.
gpa	= ผลลัมภ์ทางการเรียน	Ryan, A. W., & Deci, E. L. (1994). On the relative effects of intrinsic and extrinsic rewards on intrinsic motivation. Journal of Personality and Social Psychology, 67, 975-987.
prob	= ความสามารถในการแก้ปัญหาในสถานการณ์ทั่วไป	Ryan, S., & Deci, E. L. (1996). Self-determination and achievement: A process model. Journal of Educational Psychology, 88, 647-656.
reas	= ความสามารถในการแก้ปัญหาเชิงอุปมาณฑุผลด้วยตัวเลข	Ambrose, T. L., & Deci, E. L. (1994). Qualities of self-growth with negative and positive feedback. Journal of Educational Psychology, 86, 144-152.
Bemwstle, C., & Deci, E. L. (1984). Reinforcement and self-efficacy. Review of American Educational Research Journal, 21, 255-282.		
Grothick, W. S., & Ryan, R. M. (1987). Autonomy in children's learning: An experimental and individual difference investigation. Journal of Personality and Social Psychology, 52, 800-808.		
Grothick, W. S., Ryan, R. M., & Deci, E. L. (1991). Inner resources for school achievement: A comparison of autonomy as a function of locus of control. Journal of Educational Psychology, 83, 503-517.		
Haywood, H.C., & Switzky, H.N. (1975). Empirical motivation and behavior effectiveness in retarded persons. In N.R. Fis & R.W. Drey (Eds.), International review of research in mental retardation, Vol. 14, pp. 1-46) New York : Academic Press.		

บรรณานุกรม

คัดถางค์ มณีศรี และ สมหวัง พิชัยนุวัฒน์. (2541). รายงานผลการวิจัยเรื่อง อิทธิพลของพ่อแม่ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ปณิธานทางการศึกษา และอัตตโนทัศน์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เขตกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิลาสลักษณ์ ชัววัลลี. (2542). ผลของรางวัลภายนอกและการรับรู้ความสามารถของตนที่มีต่อแรงจูงใจภายในของนักเรียน. กรุงเทพมหานคร : สถาบันวิจัยพุทธิกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

อรพินทร์ ชูชน อัจฉรา สุขารมณ์ และ วิลาสลักษณ์ ชัววัลลี. (2542). การพัฒนาแบบวัดแรงจูงใจภายใน : รายงานการวิจัยฉบับที่ 70 กรุงเทพมหานคร : สถาบันวิจัยพุทธิกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

Amabile, T.A., Hill, K.G., Hennessey, B.N., & Tighe, E.A. (1994). The work preference inventory : Assessing intrinsic and extrinsic motivational orientation, *Journal of Personality and Social Psychology*, 66, 950 – 967.

Arbuckle, J.L. (1995). AMOS users' guide. Chicago, IL : Small Waters Corporation.

Benware, C., & Deci, E.L. (1984). Quality of learning with an active and passive motivational set. *American Educational Research Journal*. 21, 755-765.

Brophy, J.E., & Good, T.L. (1974). Teacher – student relationships. New York : Holt.

Cameron, J., & Pierce, W.D. (1994). Reinforcement, reward and intrinsic motivation : A meta analysis. *Review of Educational Research*. 64, 363 – 423.

Choochom, O. (1994). Text comprehension as a function of motivational orientation and reading strategy. Unpublished Dissertation, Vanderbilt University, Nashville.

DeCharms, R. (1976). Enhancing motivation : Change in the classroom. New York : Irvington.

- Deci, E.L., & Ryan, R.M. (1990). **Intrinsic motivation and self-determination in human behavior.** New York : Plenum Press.
- Deci, E. L., & Ryan, R.M. (1980). The empirical exploration of intrinsic motivational processes. In L. Berkowitz (Ed.) **Advances in experimental social psychology** (Vol. 13). New York : Academic Press.
- Deci, E.L., Schwartz, A., Sheinman, L.,& Ryan, R.M. (1981). An instrument to assess adults' orientations toward control versus autonomy with children : Reflections on intrinsic motivation and perceived competence. **Journal of Educational Psychology**, 73, 642 – 650.
- Deci, E.L., Vallerand, R.J., Pelletier, L.G., & Ryan, R.M. (1991). Motivation and education : The self – determination perspective. **Educational Psychologist**, 26, (3 & 4), 325 – 346.
- Gottfried, A.E., Fleming, J.S., & Gottfried, A.W. (1994). Role of parental motivational practices in children's academic intrinsic motivation and achievement. **Journal of Educational Psychology**, 86, 104 – 113.
- Graham, S., & Golan, S. (1991). Motivational influences on cognition : Task involvement, ego involvement and depth of information processing. **Journal of Educational Psychology**, 83, 187 – 194.
- Grolnick, W.S., & Ryan, R.M. (1987). Autonomy in children's learning : An experimental and individual difference investigation. **Journal of Personality and Social Psychology**, 52, 890 - 898.
- Grolnick, W.S., Ryan, R.M., & Deci, E.L. (1991). Inner resources for school achievement : Motivational mediators of children's perceptions of their parents. **Journal of Educational Psychology**, 83, 508-517.
- Haywood, H.C., & Switzky, H.N. (1986). Intrinsic motivation and behavior effectiveness in retarded persons. In N.R. Ellis & N.W. Bray (Eds.), **International review of research in mental retardation**. (Vol. 14, pp. 1-46) New York : Academic Press.

- Lepper, M.R., Greene, D., & Nisbett. (1973). Undermining children's intrinsic interest with extrinsic rewards : A test of the "overjustification" hypothesis. *Journal of Personality and Social Psychology*, 28, 129 – 137.
- McInerney D.M., Roche, L.A., McInerney, V., & Marsh, H.W. (1997). Cultural perspective on school motivation : The relevance and application of goal theory. *American Educational Research Journal*, 34, 207 – 236.
- Nolen, S.B. (1988). Reasons for studying : Motivational orientations and study strategies. *Cognition and Instruction*, 5, 269 – 287.
- Pintrich, P., & De Groot, E.V. (1990). Motivational and self – regulated learning. *Journal of Educational Psychology*, 82, 33 – 40.
- Ryan, R.M., Connell, J.P., & Deci, E.L. (1985). A motivational analysis of self – determination and self – regulation in education. In C. Ames & R. E. Ames (Eds.), *Research on motivation in education : The classroom miliere* (pp. 13 – 51). New York : Academic Press.
- Ryan, R.M.,& Grolnick, W.S. (1986). Origins and pawns in the classroom : Self – report and projective assessments of individual differences in children's perceptions. *Journal of Personality and Social Psychology*, 50, 550 – 558.
- Vallerand, R.J., Fortier, M.S., & Guay, F. (1997). Self – determination and persistence in a real – life setting : Toward a motivational model of high school dropout. *Journal of Personality and Social Psychology*, 72, 1161-1176.
- Weiner, B. (1990). History of motivational research in education. *Journal of Educational Psychology*, 82, 616 – 622.
- DeCharms, R. (1978). Enhancing motivation : Changes in the classroom environment. *Academic Press*.